

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันที่ 13 เดือนมีนาคม พ.ศ.2562 หน้า 8 มูลค่าข่าว 320,940.-

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

CSR & SD
ดร.สุวตน์ ทองนงกุล

กม.วิสาหกิจเพื่อสังคมเกิดแล้ว ใช้กลยุทธ์ธุรกิจแก้ปัญหาสังคม

ต่อไป ในระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย จะมีนิติบุคคลประเภทใหม่เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ นั่นคือ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีคำว่า "วิสาหกิจเพื่อสังคม" เป็นส่วนหนึ่งของชื่อกิจการ

กิจการที่เรียกว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม หรือ Social Enterprise นั้น นับเป็นนวัตกรรมสังคมแบบหนึ่งของโลกที่เกิดขึ้นและดำเนินการในหลายประเทศ โดยเฉพาะที่มีความเจริญก้าวหน้ามากที่สุด คือ ประเทศอังกฤษ มีประมาณกว่า 70,000 กิจการ

ที่นับเป็นนวัตกรรมทางสังคม เพราะเป็นการใช้รูปแบบและกลยุทธ์เชิงธุรกิจ แต่มีจุดมุ่งหมาย "เพื่อแก้ปัญหาสังคม" เรียกว่า เอวอิทำงานแบบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพของโลกทุนนิยมมาใช้อย่างสร้างสรรค์

มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม

1 วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับสิทธิประโยชน์ภาษี

1. วิสาหกิจเพื่อสังคมต้องเป็นนิติบุคคล
2. ชื่อคำว่า "วิสาหกิจเพื่อสังคม" ไว้ที่
บริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ไม่มีการรับยกเว้น
ผลการดำเนินงาน
กิจการเพื่อสังคมแล้ว

ไม่รับยกเว้น
เงินปันผล

2 สิทธิประโยชน์ทางภาษี

กรณี 1: จำกัดได้ 100% ไม่ได้คิดสังคม
กรณี 2: จำกัดได้ 70% ไม่ได้คิดสังคม
กรณี 3: จำกัดได้ 25% ไม่ได้คิดสังคม

ในสภาวะโลกาภิวัตน์ในยุคดิจิทัล ที่โลกไร้พรมแดนและมีเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ยิ่งเป็นปัจจัยเอื้อให้การรับรู้และเรียนรู้แนวทางการแก้ปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมตามทันกระแสสากล ด้วยการพัฒนาภาคในการรับมือกับภาวะวิกฤตที่เข้มข้นขึ้นด้วย

อย่างไรการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมหรือ CSR ที่องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างยอมรับว่าต้องมีจิตสำนึกและแสดงบทบาทในแนวทางที่ดี ทั้งดำเนินการด้วยกลไกของกิจการหรือดำเนินกิจกรรมในนามของมูลนิธิที่จัดตั้งก็ตาม การดำเนินงานในรูปแบบองค์กรนิติบุคคลที่เรียกว่า "วิสาหกิจเพื่อสังคม" ที่เลี้ยงตัวเองได้ จึงเป็นคำตอบเพื่อให้เกิดความยั่งยืน เพราะไม่ต้องหวังพึ่งแต่เงินบริจาคเหมือนดังการเป็นมูลนิธิ ซึ่งอาจมีความไม่แน่นอน

นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 11 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้สนใจศึกษาเรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคมมานานแล้ว และมีส่วนสำคัญในการผลักดันจนสนช.ได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา

“กฎหมายนี้สนับสนุนให้คนที่มีความตั้งใจและมีฝีมือในการดำเนินกิจการต่างๆ ได้มาจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่จะช่วยจ้างงานผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยแก้ไขปัญหาล้างคัม หรือนำเงินรายได้หรือกำไรไปใช้ในการแก้ไขปัญหาล้างคัมเพื่อช่วยคนยากจน คนด้อยโอกาส และคนพิการ” สนช.เฉลิมชัยบอกผมเมื่อเร็วๆ นี้

“ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดจากการศึกษาทางด้านวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ การรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนได้มีการแก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนต่างๆ จนออกมาเป็น “เครื่องมือนวัตกรรมทางสังคม” ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาล้างคัมที่สลับซับซ้อนและเรื้อรังในสังคมไทย เป็นเครื่องมือที่จะช่วยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ปัญหาของส่วนรวมร่วมกัน

นับเป็นเรื่องที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่กฎหมายฉบับนี้ได้เสนอมาโดยรัฐบาล และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ด้วยคะแนนท่วมท้น 164-0”

ก็คงต้องรอให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและคณะกรรมการตามกฎหมายได้แสดงฝีมือใช้กฎหมายฉบับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสังคมส่วนรวมต่อไปครับ

เท่ากับว่ามีกฎหมายมารองรับการเกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือ SE ในเมืองไทยอย่างสมบูรณ์แล้ว โดยที่ก่อนหน้านี้ เมื่อ 24 สิงหาคม 2559 กรมสรรพากรได้ออกเงื่อนไขการสนับสนุนด้วยประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้ของ SE ไว้ดังนี้

กิจการที่จัดทะเบียนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและประสงค์จะใช้สิทธิทางภาษีต้องมีวัตถุประสงค์อย่างน้อย 2 ข้อ

1. ประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการ
2. ส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่นที่กิจการ SE ตั้งอยู่หรือต้องการแก้ไขปัญหาล้างคัมและพัฒนาชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ กิจการ SE มิได้มุ่งสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน

เมื่อมีกำไรให้นำผลกำไรไม่น้อยกว่า 70% ไปลงทุนในกิจการ SE ของตนเองต่อเนื่อง หรือนำไปใช้ประโยชน์แก่เกษตรกรผู้ยากจนหรือผู้ด้อยโอกาส

สิทธิได้ยกเว้นภาษี มี 3 กรณี

1. กรณี SE ไม่มีการจ่ายเงินปันผลเลย จะได้รับยกเว้นภาษีนิติบุคคล

• ธุรกิจอื่นที่เข้าลงทุนในหุ้นของ SE หรือบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้ SE สามารถนำมูลค่าไปหักเป็นรายจ่ายได้ 1 เท่า (ทั้งนี้ เมื่อหักรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศล ไม่สามารถหักเป็นรายจ่ายเกิน 2% ของกำไร)

2. กรณี SE มีการจ่ายเงินปันผลไม่เกิน 30% ของกำไร จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีนิติบุคคล แต่ธุรกิจอื่นที่เข้าลงทุนในหุ้นของ SE หรือการบริจาคให้ SE สามารถหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ 1 เท่า

3. กรณี SE จ่ายปันผลเกิน 30% ของกำไร

• กรณีนี้ ทั้งตัว SE และกิจการอื่นที่มาลงทุนในหุ้นหรือบริจาคให้ SE จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีใดๆ

เรามาดูความเห็นจากผู้รู้ดีเรื่อง SE อีกคน **ณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์** อดีตผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ และที่ปรึกษาภาคีตมคักดีคณะกรรมการวิสามัญ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กฎหมายฉบับนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการหรือองค์กรทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม สามารถมีเครื่องมือในการทำงานเพื่อสังคมแบบใหม่ที่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเหมือนกับบริษัทเอกชน

ขณะเดียวกัน ก็มีเงื่อนไขกำหนดให้ตัวกิจการ SE จะต้องสร้างผลลัพธ์ทางสังคม (Social Impact) จากตัวธุรกิจและลงทุนซ้ำเพื่อขยายผลให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

เราสามารถมีกลไกที่ช่วยในการจ้างงานและยกระดับคนขาดโอกาสในสังคม เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุยากจน คนตกงานที่ยาวนาน คนไร้บ้าน คนไทยไร้สัญชาติ ให้สามารถเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคม แทนที่จะถูกมองว่าเป็นภาระและรอการช่วยเหลือแบบสงเคราะห์จากสังคมไปตลอด

suwatmgr@gmail.com